

Dreng i tyverne.

Engang i foråret 1987 var Laur. L. Høi inviteret til Østerlund Skole for at fortælle skolebørnene om hvordan det var, at være barn i tyverne. Han selv var født i august 1914 og hans barndom og skoletid var en helt anden end den vi kender i dag, men vi kan lade ham selv fortælle:

Jeg har gået 8 år i folkeskolen, som man gjorde dengang, fra 1921 til 1929, da jeg blev konfirmeret. Skal jeg berette om min barndom, som nu ligger mange år tilbage i tiden, så må det blive et helt andet billede af en tid, end den man oplever i dag og som er jeres barndom, Jeg synes i hvert fald at min skoletid var præget af hvad der skete i mine første leveår. Den dag jeg blev født var den 5.dag efter at den store krig brød ud. Hver eneste dag, fra den.1. august var der et nyt land som erklærede et andet land krig, den 5 august var den engelske mobiliseringsdag. Jeg har fået fortalt, at flere af mine onkler kom for at sige farvel da min mor lå i

sengen med mig. Dengang lå kvinder der havde født, 11 dage eller mere i sengen efter fødslen. Onklerne var mere eller mindre nedtrykte, men en af dem der var over 40 år, var overført til Land- stormen (en)slags arbejdssoldat) kom med følgende bemærkning: "Jeg skal kun til Belgien for at pløje og for øvrigt varer krigen nok ikke så længe". Men han kom ikke til at pløje, han kom til fronten og gjorde hele krigen med, næsten da, han faldt den 13. oktober 1918, 3 uger før krigen sluttede. Jeg havde en farbror, 5 morbrødre og 5 onkler der kom med i krigen, 2 af dem faldt og 1 af dem døde 3 år efter, som følge af et lungeskud og gasforgiftning

Min far kom ikke længere end til Flensborg, han havde besvær med hjertet,

men han levede dog til han var 85 år.

En episode jeg husker, var en dag at min bedstemor åbnede et telegram, brød ud i gråd, løb ud i værkstedet til min bedstefar med mig i hælene, og så var det ikke andet end at deres søn, min farbror, kom hjem på orlov. Jeg forstod ikke i den alder, at det var af glæde hun græd.

En anden gang var jeg med min mor til Flensborg for at besøge min far. Pludseligt var han der, mor slap min hånd og så var det som de begge havde glemt at jeg var til. Sådanne følelsesmæssige indtryk glemmer man aldrig.

Jeg husker også at der under krigen var megen knaphed på fødevarer, bl.a. blev der slagtet i dølgsmål, man måtte ikke slagte. Mor lavede sirup af roer, kartoffelmel lavede man også selv og man gravede tørv.

Og så kom 1920, fra det årstal går faktisk min tidsregning. Afstemningsdagen den 10 februar var et øsende regnvejr og blæsevejr, der var rejst flagstænger og de nye dannebrogssflag fik deres ildåb. Jeg husker at stemningen var febrilsk før man gik til stemmeurnerne og jeg husker at stemningen var løftet da de kom hjem, sådan havde jeg aldrig set dem før, det havde i min tid endnu ikke været nogen grund til at feste.

Om dagen havde byens børn været på et optog gennem byens gader med rigtige små dannebrogssflag. Jeg kan huske at jeg ikke var særlig begejstret da jeg blev sat ind i optoget nede ved kroen, jeg gik endnu ikke i skole, men med skulle jeg i dette historiske optog, men da vi kom halvvejs op i byen så jeg mine forældre og bedsteforældre stå for at beundre optoget, så skyndte jeg mig at løbe over til dem, jeg ville ikke mere.

Og så kom Genforeningen 1920 og da Christian d.10.kom til Dybbøl Banke var jeg sammen med min far og mor sejlede til Sønderborg fra Dyvig. Vi sad nede i lasten og så ikke meget til turen ned gennem Alssund, men på Dybbøl var så mange mennesker og biler, det var ikke noget som vi havde set før. Det var en oplevelse, en skam at man ikke var lidt ældre.

Året efter, i 1921 kom jeg i skole, den gamle skole der lå lige over for den nu nedlagte, og som var bygget 1824. Det var til den 1.april, skoleåret den gang gik fra 1.april og dem der var fyldt 6 år kunne komme i skole. Skolen havde 3 klasser, i to skolestuer. Der var 8 års skolegang. Vi havde sommerferie fra de første dage i august, så vi kunne hjælpe til med høsten. Efterårsferie var på 14 dage i den tid kartoflerne skulle tages op, de store drenge og piger hjalp ofte til med kartoffeloptagningen og prisen der for var 3 kroner for en eftermiddag.

Og så havde vi naturligvis juleferie der varede indtil den 6.januar. Påskeferien var fra Palmesøndag og til 3.påskedag.

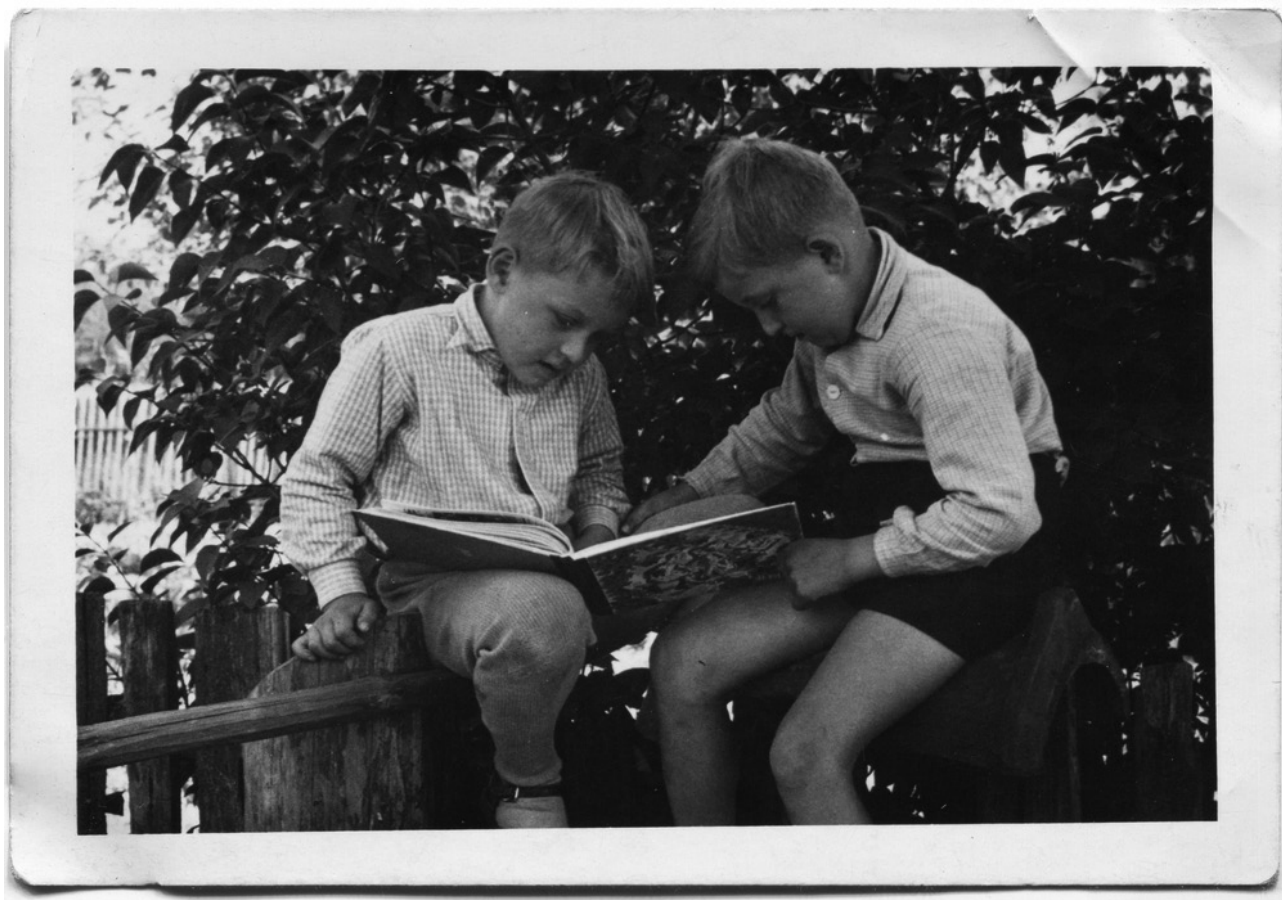
Palmesøndag var den store konfirmationsdag

Hvad legede vi så dengang? For det første legede pigerne og drengene ikke sammen, det var forfærdeligt hvis en dreng legede med en pige så var han jo en "Pigedreng".

Pigerne spillede bold, hoppede i hus eller spillede kugler og så legede de selvfølgelig med dukker.

Klabonni var også noget som både piger og drenge beskæftigede sig med, men hver for sig.

Drengene spillede også kugler, eller der blev spillet "Vip" med to teglsten og en kort og en lang stok. Læg mærke til at det var næsten ikke noget som kostede penge. Indendørs havde vi nogle forskellige spil og lidt købt legetøj.

I de 8 år jeg gik i skole havde vi nogle få udflugter, i 1. eller 2. klasse havde vi en eftermiddag en tur til Dyvig, vi havde madpakker med og så legede andenlæreren med os. Vi havde også engang en heldagstur med damper fra Lønsømaj

til Elisenlund, og en anden gang var vi til Højer Sluse. Engang var vi på en tur til Taasinge, hvor vi overnattede i høet i præstegårdens lade. Men en rigtig oplevelse var i 1928 hvor Holm sammen med Østerby Skole skulle repræsentere Sønderborg Amt ved et gymnastikstævne i København. Det tog vist nok en uges tid. Ud over de enkelte holds opvisning var der fælles indmarch og fælles-opvisning. Alt sammen på idrætsparkens store stadion. Selvfølgelig var vi også i Tivoli og meget andet

Jeg havde ikke mit eget værelse hjemme før konfirmationsalderen, men det var der jo så mange andre der ikke havde. Cykel fik jeg til min 10-års fødselsdag ellers cyklede jeg på mors. Selv om min barndom ikke havde de mange materielle goder som der er i dag, så synes jeg at jeg havde en god barndom, hvad vi ikke havde, eller oplevede den gang, har vi fået i rigt mål senere i livet og vi har glædet os over det hver gang.